

Seat No.

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-IV Examination: October/November-2022
Sanskrit (Optional) Paper-VI
SANO6: Niti Literature

Day and Date: Friday, 16/12/2022

Total Marks: 60

Time: 3.30 PM To 5.30 PM

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 हितोपदेश या ग्रंथाची रचना कोणी केली?
अ) नारायण पंडित ब) विष्णू शर्मा क) भर्तृहरि ड) कालिदास
- 2 पंचतंत्राची विभागणी कशात झाली आहे?
अ) तंत्र ब) पद्धती क) प्रकरण ड) कांड
- 3 हितोपदेश हा ग्रंथ परिच्छेदात विभागलेला आहे.
अ) २ ब) ४ क) ६ ड) १०
- 4 बृहत्कथा हा मूळ ग्रंथ भाषेत आहे.
अ) संस्कृत ब) प्राकृत क) पेशाची ड) मराठी
- 5 ने सुभाषितावली हा सुभाषितसंग्रह लिहिला .
अ) वल्लभदास ब) गोस्वामी क) श्रीवर ड) जल्हन
- 6 भर्तृहरिच्या मते..... हे वंदनीय आहे.
अ) संपत्ति ब) विद्या क) देवता ड) कर्म
- 7 सर्व गुण कशाच्या आश्रयाला धरून असतात?
अ) धन ब) परोपकार क) धर्म ड) पुरुषार्थ
- 8 मनुष्याने पृथ्वीवर येऊन..... हे करावे असे भर्तृहरि कर्मपद्धतीमध्ये सांगतो.
अ) सत्कर्म ब) अर्थार्जन क) धर्मकार्य ड) विद्याभ्यास

- 9 राजनीतिप्रमाणे अनेक रूपे धारण करते.
अ) नृत्यांगना ब) वारांगना क)नवयौवना ड)कामिनी
- 10 सुतः.....विनश्यति |
अ) लालनात् ब) द्रव्यात् क) धर्मात् ड) अर्थात्
- 11 विभाति कायः करुणापराणां परोपकारेण न तु.....|
अ) दानेन ब) चन्दनेन क)कुण्डलेन ड)कंकणेन
- 12 अमृतमंथनाचा दृष्टांतया पद्धतीमध्ये भर्तृहरीने दिलेला आहे.
अ) अर्थपद्धती ब) परोपकार पद्धती क) धैर्यपद्धती ड) कर्मपद्धती
- 13 न निश्चितार्थाद्विरमन्ति.....|
अ) सन्तः ब) धीराः क) विद्वानः ड) राज्ञः
- 14 भर्तृहरीने उत्तम मित्र हा..... लक्षणांनी युक्त असतो, असे सांगितले आहे.
अ) तीन ब) दोन क)सहा ड) आठ
- 15 त्रिभुवन कोण जिंकतो?
अ) धैर्यवान ब) धनवान क) बुद्धिवान ड) शौर्यवान

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 हितोपदेश ग्रंथाची रचना .
- 2 सुभाषित .
- 3 कर्म पद्धती .
- 4 परोपकार पद्धती

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 शतकत्रयावर थोडक्यात लिहा.
- 2 'सर्व गुण पैशावरच अवलंबून असतात' हे स्पष्ट करा.
- 3 परोपकार हा श्रेष्ठ गुण कसा ते स्पष्ट करा.
- 4 सज्जनांची स्तुती नीतिशतकात कशी केली आहे?

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 नीतिशतकात आलेली नैतिक मूल्ये थोडक्यात स्पष्ट करा.
- 2 अर्थ पद्धतीचा सारांश लिहा.

Model Answer Paper

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-IV Examination: October/November-2022
Sanskrit (Optional) Paper-VI
SANO6: Niti Literature

Day and Date: Friday, 16/12/2022
Time: 3.30 PM To 5.30 PM

Total Marks: 60

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 हितोपदेश या ग्रंथाची रचना कोणी केली?
अ) नारायण पंडित ब) विष्णू शर्मा क) भर्तृहरी ड) कालिदास
Option 1
- 2 पंचतंत्राची विभागणी कशात झाली आहे?
अ) तंत्र ब) पद्धती क) प्रकरण ड) कांड
Option 1
- 3 हितोपदेश हा ग्रंथ परिच्छेदात विभागलेला आहे.
अ) २ ब) ४ क) ६ ड) १०
Option 2
- 4 बृहत्कथा हा मूळ ग्रंथ भाषेत आहे.
अ) संस्कृत ब) प्राकृत क) पैशाची ड) मराठी
Option 3
- 5 ने सुभाषितावली हा सुभाषितसंग्रह लिहिला .
अ) वल्लभदास ब) गोस्वामी क) श्रीवर ड) जल्हन
Option 1
- 6 भर्तृहरीच्या मते..... हे वंदनीय आहे.
अ) संपत्ति ब) विद्या क) देवता ड) कर्म
Option 4
- 7 सर्व गुण कशाच्या आश्रयाला धरून असतात?
अ) धन ब) परोपकार क) धर्म ड) पुरुषार्थ
Option 1
- 8 मनुष्याने पृथ्वीवर येऊन..... हे करावे असे भर्तृहरी कर्मपद्धतीमध्ये सांगतो.
अ) सत्कर्म ब) अर्थार्जन क) धर्मकार्य ड) विद्याभ्यास
Option 1
- 9 राजनीतिप्रमाणे अनेक रूपे धारण करते.
अ) नृत्यांगना ब) वारांगना क) नवयौवना ड) कामिनी
Option 2
- 10 सुत:.....विनश्यति |
अ) लालनात् ब) द्रव्यात् क) धर्मात् ड) अर्थात्
Option 1

- 11 विभाति कायः करुणापराणां परोपकारेण न तु.....|
 अ) दानेन ब) चन्दनेन क) कुण्डलेन ड) कंकणेन
- Option 2
- 12 अमृतमंथनाचा दृष्टांतया पद्धतीमध्ये भर्तृहरीने दिलेला आहे.
 अ) अर्थपद्धती ब) परोपकार पद्धती क) धैर्यपद्धती ड) कर्मपद्धती
- Option 3
- 13 न निश्चितार्थाद्विरमन्ति.....|
 अ) सन्तः ब) धीराः क) विद्वानः ड) राज्ञः
- Option 2
- 14 भर्तृहरीने उत्तम मित्र हा..... लक्षणांनी युक्त असतो, असे सांगितले आहे.
 अ) तीन ब) दोन क) सहा ड) आठ
- Option 3
- 15 त्रिभुवन कोण जिंकतो?
 अ) धैर्यवान ब) धनवान क) बुद्धिवान ड) शौर्यवान

Option 1
Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 हितोपदेश ग्रंथाची रचना .

Ans:

- 2 सुभाषित .

Ans:

- 3 कर्म पद्धती .

Ans:

- 4 परोपकार पद्धती

Ans:

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 शतकत्रयावर थोडक्यात लिहा.

Ans:

- 2 'सर्व गुण पैशावरच अवलंबून असतात' हे स्पष्ट करा.

Ans:

- 3 परोपकार हा श्रेष्ठ गुण कसा ते स्पष्ट करा.

Ans:

- 4 सज्जनांची स्तुती नीतिशतकात कशी केली आहे?

Ans:

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 नीतिशतकात आलेली नैतिक मूल्ये थोडक्यात स्पष्ट करा.

Ans:

- 2 अर्थ पद्धतीचा सारांश लिहा.

Ans:
